

Dia: 3/ febrer / 2020

Hora: 17:00 – 19:00 hores

Lloc: Sala 3 de l'entresòl, Edifici Novíssim (Plaça Sant Miquel, 4).

Assistents

Institucions més significatives de la ciutat

Montse Morera	Consell d'Associacions de Barcelona
Alejandro Goñi	PIMEC

Fitxer general d'entitats

Àngels Guiteras	ABD
Joan Vidal	Associació Músico cultural Mas Guinardó

Registre ciutadà

Delfí Cosials

Membres especialistes i invitacions

Jesús Delgado	Fundació Pere Tarrés
Pilar Rodríguez	ABD
Joan Manuel V. Parisi	CAB
Roberto Malo	Economista, expert en la matèria

Secretaria tècnica

Andreu Parera	Secretaria del Consell de Ciutat
Yolanda Jiménez	Suport tècnic EIDOS Dinamització Social
Carol Blesa	Suport tècnic EIDOS Dinamització Social

Ponents convidats/des

Jordi Ayala	Gerència de Pressupostos i Hisenda, Ajuntament de Barcelona
Antoni Mora	Gerència de Pressupostos i Hisenda, Ajuntament de Barcelona
Josep Medrano	Gerència de Pressupostos i Hisenda, Ajuntament de Barcelona

S'excusen: Joan Bordetas i Laura Rojas.

Ordre del dia

- Consideracions a l'esborrany de dictamen a càrrec de Jordi Ayala.
- Posada en comú i incorporació d'esmenes al dictamen, si s'escau.

Principals idees

Introducció i presentació del treball realitzat pel grup

Des de la Secretaria del Consell es comenta que el format de la sessió és una novetat, ja que és la primera vegada que tenim un retorn en forma de diàleg i de forma prèvia a la finalització del dictamen. La dinàmica de funcionament serà similar a la d'altres ocasions: el ponent, en aquest cas el Jordi Ayala de l'Ajuntament de Barcelona, explicarà les seves valoracions sobre l'esborrany de dictamen, el grup podrà fer les preguntes i demanar els aclariments que cregui necessari, i el ponent marxarà, deixant que el grup continuï treballant per tancar el document. Aclarir que no es tracta d'una sessió de devolució, sinó que, recollint l'ofertament realitzat pel Sr. Ayala al retorn del dictamen anterior, és una sessió prèvia per compartir impressions.

L'Àngels Guiteras presenta el treball realitzat. Per començar, agraeix la presència del Sr. Ayala en aquest espai, inaugurant així nous camins i formes de treball. Explica que el contingut d'aquest segon dictamen va en la línia de posar en relleu la incidència de les petites i mitjanes organitzacions i del tercer sector social en les polítiques públiques, posant l'accent en aspectes de fiscalitat i mecenatge. La Permanent va aprovar, a suggeriment del grup, continuar treballant el tema, motiu pel qual el grup es va reunir amb cinc persones expertes en el tema, per acabar concretant un llistat de 12 recomanacions que podríem agrupar en dues tipologies: a) recomanacions d'àmbit estatal, i b) recomanacions d'àmbit local relacionades amb competències municipals per intentar millorar la fiscalitat.

En relació amb les recomanacions corresponents a competències estatals es troben:

1. Modificar l'actual regulació que determina el procediment d'accés de les associacions que persegueixen finalitats d'interès general, a la declaració d'Utilitat Pública que estableix el Reial Decret 1740/2003. Una declaració que sabem que no s'atorga amb facilitat.

2. Ampliar l'abast de les entitats que es poden acollir a la Llei 49/2002, per tant de revisar com es concreta el concepte d'interès general o si ha de ser aquest element definitori del règim a aplicar.
3. Ampliar la relació d'entitats beneficiàries a organitzacions no governamentals de cooperació inscrites al registre de l'AECID.
4. Delimitar clarament el conveni de col·laboració empresarial del contracte de patrocini publicitari respecte als que hi ha greus problemes interpretatius canviants per part de la Direcció General de Tributs, generant una permanent inseguretat jurídica.

En relació amb les recomanacions relacionades amb l'àmbit local i que són competència municipal, es proposa:

1. Reconèixer i actuar amb relació a la discriminació de les entitats del tercer sector social quan concursen amb les mercantils, pel greuge que comporta que les entitats hagin d'assumir l'IVA.
2. Revisar la taxa 3.1. d'ús de l'espai públic, tal com s'ha demanat en altres dictàmens anteriors del Consell de Ciutat.
3. Incentivar el micromecenatge i el seu impacte en les petites entitats, establint una deducció addicional d'almenys el 15% al tram autonòmic de l'IRPF, per tots els donatius a favor de fundacions i associacions d'utilitat pública.
4. Habilitar un programa de capacitació administrativa destinat a les entitats (amb formació i acompanyament, especialment a les més petites).
5. Oferir contraprestacions com a beneficis tangibles (entrades a museus, etc.).
6. Afavorir el consum cultural permetent la deduïbilitat del 20% IRPF de despeses en serveis i productes culturals.
7. Potenciar nous instruments de mecenatge més innovadors, com són el micromecenatge i el crowdfunding. Barcelona és una ciutat moderna, creativa i capdavantera que impulsa temes nous; motiu pel qual creiem que podria liderar aquest tema.
8. La bonificació de l'IBI del 95% ha de ser adient per tots els conceptes del rebut incloent el tribut de l'àrea metropolitana "TM".

Creiem que aquestes recomanacions, elaborades gràcies a l'assessorament de les persones expertes que ens han acompanyat en el nostre treball, són necessàries per mostrar que tots els actors i agents de Barcelona som importants per construir la ciutat i ajudar a empoderar a la ciutadania per col·laborar.

Consideracions a càrrec de Jordi Ayala

Jordi Ayala inicia la seva exposició, en clau de debat. Com no es tracta d'una sessió de retorn, s'aclareix que s'estudiarà més a fons cada recomanació un cop es rebi el dictamen.

El dictamen fa una divisió entre competències estatals i competències locals d'acord amb "qui fa què" però no d'acord amb "qui decideix". Per exemple, l'IVA l'aplica l'Ajuntament però el decideix l'Estat. Cal analitzar competencialment a qui es demana cada actuació. El govern municipal no pot modificar una llei, ni fer res més enllà de demanar als grups municipals perquè hi treballin en aquesta direcció.

Es comparteix una primera revisió de les recomanacions indicades d'àmbit local, per aclarir conceptes i veure com es poden redirigir per buscar fórmules de solució, ja que la finalitat ha de ser detectar quines accions pot realitzar l'Ajuntament mentre no es modifiqui la llei.

1. Reconèixer i actuar amb relació a la discriminació de les entitats del tercer sector social quan concursen amb les mercantils, pel greuge que comporta que les entitats hagin d'assumir l'IVA.

Com es deia, sobre aquest punt l'Ajuntament aplica la llei aprovada en l'àmbit estatal, motiu pel qual l'Ajuntament no pot fer res.

Es comenta que la recomanació no anava dirigida a modificar la llei d'IVA, sinó a què des de contractació es mostrés una certa complicitat amb les entitats, sent conscient de la problemàtica i buscant fórmules per a compensar d'alguna manera aquesta discriminació que pateixen, potser afegint alguna clàusula social. Per exemple, en un contracte normal el 80% correspon a personal i 20% a la resta, i d'aquest un 4% correspondria a l'IVA que les entitats han d'assumir.

En aquest sentit, des de l'Ajuntament es respon que s'ha fet un canvi de paradigma en les contractacions per intentar afavorir l'economia del tercer sector, millorar les condicions dels i de les treballadores, etc. Per aquest motiu, ara es divideix la contractació en lots, s'han inclòs clàusules que obliguen a contractar empreses del tercer sector, etc. Aquestes clàusules estan tenint un impacte directe, aconseguint un major nombre de contractació amb les entitats. Potser es podrien estudiar noves clàusules, i des de l'Ajuntament s'estaria obert a considerar-les. En aquest sentit, s'ofereix la possibilitat de fer arribar al Consell de Ciutat les clàusules que s'ha incorporat per analitzar-les i completar-les.

2. Revisar la taxa 3.1. d'ús de l'espai públic, tal com s'ha demanat en altres dictàmens anteriors del Consell de Ciutat.

S'aclareix que aquesta recomanació ja ha estat incorporada i tinguda en compte a les ordenances fiscals des de l'any 2018.

3. Incentivar el micromecenatge i el seu impacte en les petites entitats, establint una deducció addicional d'almenys el 15% al tram autonòmic de l'IRPF, per tots els donatius a favor de fundacions i associacions d'utilitat pública.

S'està d'acord amb aquesta recomanació però no en té la competència l'Ajuntament, sinó la Generalitat de Catalunya.

Es comenta que la proposta anava en la línia de crear una espècie de segell de qualitat (com existeix el codi ètic del CAB) que servís com a "aval" per a facilitar el micromecenatge d'una entitat privada. Seria una manera de ser reconegut des de l'Ajuntament. Per exemple, quan una empresa escull una entitat per activitats d'RSC, podria considerar aquelles entitats que tinguessin aquest segell o certificat de l'Ajuntament.

En aquest sentit, des de l'Ajuntament es comenta que ja s'havia valorat la possibilitat de crear aquesta eina, però que no hi veien la utilitat més enllà d'atorgar el segell; en canvi, sí que es veia que implicaria molta feina administrativa a les entitats (presentar molta documentació). La relació contraprestació versus gestió administrativa era desequilibrada (fer una certificació d'aquest tipus implicaria també crear un consell d'experts, un reglament, etc.), motiu pel qual no s'acabava de tenir clar. Es proposa fer una reunió amb el Comissionat d'Economia Solidària per compartir la reflexió que es va fer en el seu moment. S'informa que des de la Generalitat sembla que s'està ultimant una proposta per regular l'àmbit del mecenatge, així és que potser seria el moment de fer arribar les recomanacions del Consell directament a la Generalitat.

Es debat àmpliament sobre el tema, considerant que caldria analitzar-ho més a fons.

4. Habilitar un programa de capacitació administrativa destinat a les entitats (amb formació i acompanyament, especialment a les més petites).

S'està d'acord amb aquesta recomanació i s'informa que ja està integrada, ja que actualment existeix un catàleg formatiu que s'ofereix a través de Torre Jussana, que inclou accions relatives a economia i fiscalitat.

Cal veure si funciona i de quina manera es pot millorar, motiu pel qual estan oberts a propostes de millora.

5. Oferir contraprestacions com a beneficis tangibles (entrades a museus, etc.).

Si la recomanació va en la línia de modificar la norma, aclarir que aquesta correspon a competència estatal (Llei 49/2002). Si la proposta es refereix a mecanismes de compensació, estem parlant de subvencions. Les subvencions es poden donar amb beneficis econòmics o amb entrades, però ambdós són igualment subvencions.

Es comenta que la recomanació anava també en la línia d'oferir suport comunicatiu a les entitats. Per exemple, quan una entitat està celebrant el seu aniversari, l'Ajuntament podria fer-se càrrec de les despeses de les banderoles. En aquest sentit, es respon que l'Ajuntament no pot fer donacions gratuïtes, i que aquestes banderoles es podrien subvencionar si formessin part d'un projecte més ampli, i no per fer la promoció d'una entitat privada. L'exemple exposat correspondria a autopublicitat, que no encaixaria amb el marc legal.

Es comparteix que la norma vigent no contempla el concepte d'interès públic vinculat a una entitat privada. Que una entitat arrelada al territori estigui d'aniversari no deixa de ser una activitat d'interès públic, ja que contribueix a crear una ciutat més participativa en la qual els seus veïns i veïnes col·laboren amb tasques socials. Aquesta realitat no es reflecteix només canviant la llei, ja que cal implicació de l'Ajuntament. Des de l'Ajuntament es respon que la institució municipal no és qui formula el concepte d'interès públic, però que es podria fer la consulta a serveis jurídics, sabent que molt probablement la resposta sigui negativa.

Es planteja que l'administració s'ha apropiat del concepte d'interès públic, el qual també pertany a la societat i a les seves entitats. Tanmateix, la proposta anava en la línia de buscar la complicitat de l'Ajuntament per tal que, quan una entitat rep un donatiu d'una empresa, aquesta pogués rebre alguna contraprestació com podien ser aquestes entrades. En aquest sentit, s'insisteix que des de l'Ajuntament no es veu com fer-ho i que està molt relacionada amb modificar la legislació de competència estatal.

6. Afavorir el consum cultural permetent la deduïbilitat del 20% IRPF de despeses en serveis i productes culturals.

De nou, aquesta recomanació se centra en competències estatals, ja que l'Ajuntament no té a veure amb l'IRPF. Des del govern municipal es pot estar d'acord, però no pot fer res. En tot cas,

es podria sol·licitar a través dels partits polítics que comparteixen govern a Madrid, demanant que un regidor o regidora liderés les peticions en l'àmbit estatal.

Es considera que la recomanació incideix en la llei de mecenatge que s'ha d'aprovar i en què potser ara seria el moment de considerar aquests tipus de deduccions. Encara que no sigui de competència municipal, l'Ajuntament podria posicionar-se al costat del Consell de Ciutat. En aquest sentit, i per totes les recomanacions de caràcter polític, es podria demanar que l'Ajuntament s'adherís a les propostes del Consell, liderant el procés de presentar les recomanacions a les administracions competents.

D'altra banda, i tenint en compte el marc competencial de les recomanacions incloses al dictamen, es podria sol·licitar a l'Ajuntament que continués treballant en les clàusules de contractació per donar més oportunitats a les entitats, les quals són entitats privades però d'interès públic.

7. Potenciar nous instruments de mecenatge més innovadors, com són el micromecenatge i el crowdfunding. Barcelona és una ciutat moderna, creativa i capdavantera que impulsa temes nous; motiu pel qual creiem que podria liderar aquest tema.

Aquesta recomanació correspondria ser resposta per Barcelona Activa, que és la institució que impulsa les start-up, petites i mitjanes empreses, a més de promocionar el tercer sector en l'àmbit del mecenatge. Es proposa demanar a algú de Barcelona Activa que participi en el grup o vingui a explicar els problemes que tenen, i veure com es pot treballar plegats.

8. La bonificació de l'IBI del 95% a les entitats sense afany de lucre s'ha d'estendre a tots els conceptes del rebut incloent la part de l'àrea metropolitana "TM".

Com bé diu la proposta, l'Ajuntament de Barcelona ja bonifica gran part del rebut. Aquesta recomanació caldria fer-la a l'Àrea Metropolitana o a l'Ajuntament de Barcelona per a què la traslladi a aquest organisme i sigui tinguda en compte. L'impacte de la recomanació no es podria veure fins a l'any següent, però seria un objectiu a aconseguir, motiu pel qual anima a mantenir-ho al dictamen.

Aprofitant aquest punt, es demana a l'Ajuntament és major agilitat en el moment de respondre les al·legacions i recursos. Hi ha entitats sense afany de lucre que han presentat instància demanant el 95% de la bonificació de l'IBI i no se'ls ha respost fins al cap d'un any. Aquesta situació s'ha donat sol·licitant l'IBI però també amb l'IAE, el TM, i altres.

En el moment del debat posterior, es decideix incorporar aquesta recomanació en el futur dictamen.

Per finalitzar, es demana al Sr. Ayala quines recomanacions es podrien incloure al dictamen que no s'han previst. En aquest sentit, s'apunta que un dels temes a continuar treballant podria ser la redefinició de l'àmbit públic, i l'activitat pública desenvolupada per una entitat privada, ja que l'Ajuntament cada cop es troba amb majors complicacions per a, per exemple, afavorir la gestió cívica d'un equipament. En aquest sentit, s'apunta que existeixen massa condicionants legals que impedeixen la discriminació positiva cap a les entitats. També s'hauria d'incloure el criteri de territorialitat per a discriminar, amb l'objectiu d'afavorir les entitats i empreses del territori català. Anima, també, a parlar amb la Generalitat de Catalunya i/o amb l'Estat sobre aquelles recomanacions que són de la seva competència.

En el debat s'apunten altres temes també a considerar:

- Simplificar la burocràcia i la demanda de documentació. Les entitats s'haurien de poder identificar amb un CIF i que aquest sigui suficient per relacionar-se amb tots els departaments de l'Ajuntament i per tots els tràmits. L'entitat només hauria de donar la documentació (estatuts, junta, etc). una vegada, no a cada departament i per cada tràmit. L'excés de burocràcia la pateixen especialment les entitats més petites, i al no tenir una relació tan estreta i continuada amb l'administració, es troben menys acompanyades.
- Crear un registre únic, com a via de solució a l'excés de burocràcia. Quan una entitat ha de relacionar-se amb diferents organismes d'una mateixa administració, ha d'inscriure's a diferents registres, havent de presentar la mateixa documentació moltes vegades. Es podria plantejar la possibilitat de crear un únic registre per la Generalitat i per l'Ajuntament. En aquest sentit, des de l'Ajuntament es comenta que quan es van plantejar la possibilitat de crear un segell de qualitat, es parlava que justament servís per això, per evitar presentar la documentació moltes vegades (com un RELI).
- Es comenta que al dictamen de Pressupostos i Ordenances Municipals 2020 es parlava d'ordenances fiscals que podrien ser més bonificables o més lleus per a les entitats. Es respon que l'Ajuntament ja ha incorporat una bonificació del 10% en la recollida comercial de residus.

Incorporació d'esmenes i modificacions al dictamen

Es comenta que el Grup de treball ha fet el llistat de recomanacions a aconseguir, i que ara cal veure quines són de caràcter polític per demanar el suport i acompanyament de l'Ajuntament.

S'hauria de demanar el posicionament dels partits polítics i del govern per aquelles recomanacions que corresponguin a competències estatals o de la Generalitat, i així aconseguir el seu suport per demanar-ho conjuntament.

Un dels temes que ha introduït a la seva presentació, és que l'Ajuntament està defensant i liderant la innovació en les clàusules socials. Es podria demanar la comparativa amb altres capitals europees que tinguin llei de contractes i mesures fiscals similars, amb l'objectiu de crear sinèrgies amb elles. L'Ajuntament de Barcelona podria crear una xarxa social de suport al voltant.

Un altre dels temes a continuar treballant és la definició d'entitats d'interès públic. Es tracta d'un debat polític necessari per a promoure modificacions en l'IVA. També el concepte d'interès públic, perquè com a societat ens el tornem a reapropiar.

Es recorda que la idea inicial era presentar el dictamen al plenari de març per a la seva aprovació, motiu pel qual l'hauríem de tenir per la permanent de finals de febrer. D'acord amb això es demana si es vol presentar o no el dictamen, i amb quines recomanacions. En aquest sentit, s'apunten diverses opcions: a) esperar a tenir el dictamen més tancat; b) presentar el dictamen amb algunes modificacions; c) presentar un dictamen, dient que es continuarà treballant en alguns temes.

Existeixen diverses opinions al respecte. Es comenta que seria interessant portar alguna cosa al plenari perquè es vegi en què s'està treballant. S'acorda presentar un dictamen mostrant la feina feta, agraint aquest primer retorn i dient sobre quins temes es continuarà treballant (temes de més llarg recorregut). En relació amb els temes que no són competència municipal, es demanarà la complicitat i suport polític de l'Ajuntament per a anar de la mà davant de la Generalitat de Catalunya i l'Estat. En tot cas, es passarà el dictamen a la Permanent i serà ella qui decidirà si el portem al Plenari.

S'inclou a l'apartat d'acords les modificacions a realitzar al dictamen. Finalment, es valora que el format de la reunió ha estat molt positiu, ja que permet perfilar més les recomanacions i posar en valor la feina feta pel grup, i agrair la participació del Roberto Malo.

Acords

D'acord amb tot el que s'ha debatut, i en relació amb les recomanacions del dictamen, s'acorda:

- Demanar el suport polític i la complicitat del govern municipal per a donar via a les recomanacions relacionades amb competències d'altres administracions, i així aconseguir el seu acompanyament.
- En relació amb les recomanacions d'àmbit local:
  - Recomanació 1. Traslladar-la a recomanacions corresponents a competències estatals/autonòmiques. Sol·licitar les clàusules incorporades per l'Ajuntament, per treballar-les i veure si es pot considerar alguna més.
  - Recomanació 2. Es comenta que ja s'ha incorporat. Es podria eliminar o modificar incloent aquesta nova informació.
  - Recomanació 3. Traslladar-la a recomanacions corresponents a competències estatals/autonòmiques. Sol·licitar una reunió amb el Comissionat d'Economia Social, per continuar treballant el tema.
  - Recomanació 4. Mantenir-la. Modificar el verb "Habilitar" per "Potenciar", per donar-li major importància i incidir en l'actuació. S'hauria de continuar treballant per fer recomanacions concretes sobre el funcionament del catàleg i les formacions que s'ofereixen a Torre Jussana (d'aquest àmbit).
  - Recomanació 5. Traslladar-la a recomanacions corresponents a competències estatals/autonòmiques. Sol·licitar una reunió amb comunicació per treballar el tema de suport a la publicitat i comunicació de les entitats.
  - Recomanació 6. Traslladar-la a recomanacions corresponents a competències estatals/autonòmiques.
  - Recomanació 7. Mantenir-la. Continuar treballant i aprofundint aquest tema. Es concretarà una reunió amb Barcelona Activa per compartir el debat.
  - Recomanació 8. Mantenir-la. Demanar que es traslladi a l'AMB.
- Afegir al dictamen la necessitat que l'Ajuntament agilitzi el procediment de resposta a les sol·licituds de les entitats del tercer sector demanant la bonificació d'impostos i taxes (IBI, IAE, TM, etc).
- Afegir un apartat final indicant que es continuarà treballant altres temes de més llarg recorregut com són: segell – certificació de qualitat de les entitats, micromecenatge i crowdfunding, i redefinició d'àmbit públic.
- Es comenta que el calendari per a tancar el dictamen és molt just, motiu pel qual s'haurà de revisar en 2-3 dies.
- Enviar la presentació del Sr. Ayala a tots els membres del grup.